

# Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

## Sisällysluettelo

|                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------|----|
| Sisällysluettelo .....                                           | 1  |
| Kulttuurin tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä ..... | 2  |
| Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet .....                     | 3  |
| Kaupunginkirjasto .....                                          | 6  |
| Nuorisopalvelut .....                                            | 8  |
| Kulttuuritalot ja -palvelut.....                                 | 10 |
| Kaupunginmuseo .....                                             | 13 |
| Kaupunginorkesteri .....                                         | 14 |

Kulttuurin tulosityksikkö vastaa kaupungin kulttuuritarjonnasta ja kulttuurisesta profiilista sekä tulosityksikön vastuulla olevien vapaa-ajan palveluiden tuottamisesta. Kulttuurin tulosityksikön ja sen palvelualueiden tehtävänä on vahvistaa myönteistä kaupunkikuvaa, ohjata kulttuurin hankkeita ja tapahtumia sekä vastata nuorisotyöstä ja nuorten ohjaus- ja palveluverkostosta. Lisäksi tulosityksikön tehtäviin kuuluu alueellisten kulttuuripalveluiden ja vapaa-ajan palveluiden koordinointi sekä kuntalaisten tiedonhankinnan, itsensä kehittämisen ja harrastustoiminnan mahdollistaminen.

Tulosityksikköön kuuluu kuusi palvelualueita, jotka ovat

- kaupunginkirjasto
- kaupunginmuseo
- kaupunginorkesteri
- kulttuuritalot ja -palvelut
- kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet
- nuorisopalvelut.

Lisäksi tulosityksikkö koordinoi yhteistä viestintää ja markkinointia, vastaa strategia- ja arviointityöstä sekä valmistelee kulttuurilautakunnan alaiset avustukset sekä yhteistyöperiaatteet kumppaneiden kanssa.

Palvelualueista kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri sekä kulttuuritalot ja -palvelut kuuluvat taloushallinnollisesti samaan nettobudjettiin. Kaupunginkirjasto, nuorisopalvelut, kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet sekä mm. avustukset ja viestintä ovat bruttobudjetoituja.

Kulttuurin tulosityksikön valtuustokauden 2025–2029 tavoitteet ovat:

- Taide, kulttuuri ja luovat alat ovat kaupungin vetovoimatekijöitä
- Lasten ja nuorten toimijuutta on vahvistettu taiteen ja kulttuurin keinoin

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

- Lukutaito ja monilukutaito-osaaminen on parantunut
- Kulttuuriperintö on osa kaupungin kestävästä kasvusta
- Espoolaisissa kulttuuripalveluissa on erinomainen asiakaskokemus
- Nuorten osallisuuden edistäminen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen

Kulttuurin tulosityksikkö toteuttaa seuraavia kaupunkitasoisia tavoitteita:

- 1.1 Lukutaito vahvistuu
- 1.3 Mahdollisuudet avautuvat
- 1.4 Yhteenkuuluvuus kantaa
- 4.4 Paras opiskelukaupunki
- 4.5 Elinvoimaa kulttuurista
- 6.2 Kumppanuudet kantavat

## Kulttuurin tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä

Kulttuurin tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä vastaa strategia- ja arviointityöstä ja koordinoi tulosityksikön yhteistä viestintää ja markkinointia.

Kulttuurin tulosityksikön yhteisen viestinnän ja markkinoinnin tehtävänä on nostaa Espoon kaupungin profiilia kulttuurikaupunkina, lisätä espoolaisen kulttuuripalveluiden ja -tarjonnan näkyvyyttä sekä lisätä ymmärrystä kulttuurista yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistavana voimana. Kulttuuri lisää Espoon vetovoimaa ja tunnettuutta ja on keskeinen aines kaupungin identiteetin rakentajana. Haluamme, että jokainen espoolainen tietää asuvansa upeassa kulttuurikaupungissa ja on siitä ylpeä.

### Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Kulttuurin tulosityksikön viestinnän ja markkinoinnin päätavoite vuonna 2027 ja koko valtuustokaudella on tunnettuuden kasvattaminen. Toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseen ovat näkyvyyden systemaattinen lisääminen, analytiikan hyödyntäminen koko tulosityksikön tasolla ja mediaviestinnän ja -yhteistyön edistäminen.

Kulttuurin merkitystä kaupungin elinvoimaisuuden lisäämisessä ja kaupunkikuvan edistämisessä tuodaan esille sisäisille ja ulkoisille kohderyhmille entistä selkeämmin ja sen mittaamista kehitetään.

Tuore KulttuuriEspoon markkinointistrategia linjaa toimenpiteitä, kohderyhmiä ja viestinnän strategisia linjoja. Keskeisinä kohderyhminä ovat nuoret aikuiset sekä monikieliset asiakkaat. Lisäksi hyödynnämme muita tulosityksikössä tehtyjä selvityksiä, kyselyitä ja bränditöitä yhtenäistämään koko kulttuurin viestintää ja markkinointia.

Kulttuurin tulosityksikön toiminnan keskeisiä kehittämiskohteita ovat kulttuurin digistrategia, tiedolla johtaminen, kestävä kehitys sekä sisäinen viestintä.

Digistrategian painopisteenä on edistää digitaalisiin kokeiluihin liittyvien rahoitushakujen valmistelua ja toteutusta. Digitaalisten ratkaisujen kehittäminen tukee palveluiden saavutettavuutta, vastaa toimintaympäristön teknologiseen muutokseen sekä mahdollistaa asiakaslähtöisempien ja yhdenvertaisempien palvelujen tarjoamisen.

Tiedolla johtamisen tavoitteena on määritellä tulosityksikölle yhteiset avaintoimintaa kuvaavat KPI-mittarit sekä kehittää niiden pohjalta tiedolla johtamisen käytäntöjä. Yhteiset mittarit ja selkeä raportointi parantavat päätöksenteon laatua, lisäävät toiminnan läpinäkyvyyttä sekä tukevat kokonaisuuden johtamista organisaation eri palvelualueilla. Lisäksi kehitetään tiedonhallinnan, seurannan ja raportoinnin järjestelmiä tukemaan paremmin tiedolla johtamisen tavoitteita ja toiminnan vaikuttavuuden arviointia.

Kestävän kehityksen edistämiseksi perustetaan tulosityksikön koordinaatiotiimi, jonka tehtävänä on tukea kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista palvelualueilla. Koordinaatiotiimi vahvistaa yhteistyötä ja yhtenäisiä toimintatapoja sekä auttaa organisaatiota vastaamaan ympäristöön, talouteen ja yhteiskunnalliseen vastuuseen liittyviin muutoksiin.

Sisäisen viestinnän kehittämisessä keskitytään hybridityön käytäntöjen sekä kehityskeskusteluprosessien parantamiseen ja yhdenmukaistamiseen. Tavoitteena on selkeyttää tiedonkulkua, tukea henkilöstön osallistumista ja työhyvinvointia sekä vahvistaa organisaation yhteisöllisyyttä ja johtamiskäytäntöjen tasapuolisuutta.

## **Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet**

Kaupungin järjestämät kulttuuripalvelut ovat kuntalaisille tärkeitä peruspalveluja. Kulttuuritoiminnan järjestäminen perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualue mahdollistaa lain pohjalta espoolaisille taiteen ja kulttuurin yhdenvertaista saavutettavuutta elämän eri vaiheissa, tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia harrastustoimintaan sekä luo olosuhteita ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja elinkeinolle. Palveluilla edistetään osallisuutta, elinvoimaa ja työtä, kotoutumista ja kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi palvelualue vastaa kulttuuripoliittisesta kehittämistyöstä kaupungissa.

Palvelualue valmistelee kulttuuriavustukset sekä edistää vastuullaan olevien tilojen yhteiskäyttöä. Kulttuuriavustuksilla tuetaan monipuolista, saavutettavaa ja yhdenvertaista kulttuuritoimintaa Espoossa. Tiivis kumppanuustyö taide- ja kulttuuriyhteisöjen, asukasyhdistysten, ammattitaiteilijoiden ja alan kansainvälisten toimijoiden kanssa edistää kulttuuritoiminnan strategista ja kestävää kehittymistä elinvoimaisessa Espoossa.

Palvelualueella edistetään erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia. Espoon harrastuspolku toteuttaa perusopetusikäisille lapsille ja nuorille suunnattua Harrastamisen Suomen mallia Espoossa. Koulupäivän yhteydessä järjestettävät harrastukset ovat maksuttomia ja perustuvat lasten ja nuorten omiin toiveisiin. Palvelussa huomioidaan myös erityisryhmät. Lisäksi palvelualue valmistelee avustukset taiteen perusopetuksen oppilaitoksille ja tekee yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Espoossa viikoittain läpi vuoden jatkuvan taiteen perusopetuksen piirissä on yhteensä 12 000 lasta ja nuorta.

Palvelualueen kohdennetut, käyttäjille maksuttomat kulttuuripalvelut on suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille sekä ikääntyville. Kulttuurin kohdennettuja palveluja ovat varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusmalli Kulttuurikurkkaus, peruskouluille suunnattu kulttuurikasvatusmalli KULPS, ikääntyneille suunnattu Kulttuuriketju sekä haastavassa taloudellisessa tilanteessa oleville asukkaille kehitetty Kaikukortti -toimintamalli.

## **Tavoitteet**

Kulttuurin palveluissa tavoitellaan erinomaista asiakaskokemusta. Palvelualueella asiakkailta kerätään säännöllisesti asiakaspalautetta. Kehitämme erityisesti lasten ja nuorten mahdollisuuksia antaa palautetta saamastaan palvelusta niin, että osallistujat kokevat tulleen kuulluiksi toiminnan suunnittelussa.

Espoolaisten lasten ja nuorten toimijuutta taiteen ja kulttuurin keinoin vahvistetaan uudistamalla kulttuurikasvatusmallin rakennetta vuonna 2027 yhtenäisemmäksi jatkumoksi varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Tiedolla johtamisen hanke ja pilotit ovat tuottaneet laadukasta tietoa kulttuurikasvatuskokonaisuudesta, joka aidosti tukee lasten ja nuorten oppimista ja kasvua, rikastuttaa koulupäivää ja vahvistaa osallisuuden tunnetta kouluyhteisössä. Työtä tehdään yhdessä suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetustoimen sekä kulttuurikasvatuksen palveluntuottajien kanssa. Lukutaito on yksi kärkitavoitteista, ja vuonna 2027 arvioimme opettajien ja kasvattajien näkemyksiä kulttuurikasvatussisältöjen vaikutuksista lasten luku- ja monilukutaitoon.

Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualue vastaa koulutilojen kuntalaiskäytöstä kaupunkitasoisesti. Vuoden 2027 aikana yhtenäistetään kuntalaiskäytön käytännön ohjeita ja toimintatapoja kaupungissa sekä päivitetään tulosityksiköiden omia tilojen luovutusperiaatteita vastaamaan uutta tilojen kuntalaiskäytön yleislinjausta, jonka Konserni- ja tilajaosto hyväksyi vuonna 2026. Linjauksella tuetaan yhdenmukaista ja käyttäjien kannalta yhdenvertaista tilojen ulkopuolista käyttöä.

Vuoden 2027 tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa asukas- ja harrastustoimintaa koulutiloissa. Koulujen luokka- ja auditoriotiloja on käytetty asukas- ja harrastustoimintaan vuoden 2026 kevätkauden aikana 15 478 tuntia ja kuntalaiskäyttäjiä oli 90 000. Kesällä 2026 kouluilla järjestettiin 1 200 h koululaisten päiväleiritoimintaa. Tavoitetta tukee koulujen kuntalaiskäytön, liikunta- ja nuorisotilojen tila- ja kurssivarausjärjestelmän (Tikku) käyttöönottoprojekti, joka jatkuu edelleen vuonna 2027. Uuden järjestelmän tavoitteena on sujuvoittaa kaupungin tila- ja kurssivarauksia.

Kulttuurihyvinvointiin liittyviä palvelumalleja uudistetaan luonnon hyvinvointivaikutuksia hyödyntävällä tavalla. Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualue on käynnistänyt ja ylläpitänyt Kulttuuriketju- ja Senioripaku-toimintaa useiden vuosien ajan ja vienyt niiden avulla taidetta, kulttuuria ja liikuntaa lähelle ikäihmisten arkiympäristöjä. Palvelumallit eivät enää toimi optimaalisesti muuttuneessa toimintaympäristössä, vaan edellyttävät uudenlaista palvelumuotoilua. Kehittämiseen on haettu ulkopuolista rahoitusta. Samoin ulkopuolista rahoitusta on haettu Kulttuuriketjun Taidelahja -toimintaan, jossa haavoittuvimmassa asemassa olevat ikääntyneet kuntalaiset saavat kulttuurielämyksiä suoraan koteihinsa.

Espoolaisten taiteen ja kulttuurin ammattiyhteisöjen, -ammattilaisten sekä luovien alojen toimintaolosuhteita kehitetään edelleen vuonna 2027 yhdessä alan toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että kaupunki on haluttu ja arvostettu yhteistyökumppani. Valtakunnallista Kulttuuripankki-verkkopalvelua taiteen alan ammattilaisille kehitetään yhdessä Helsingin kaupungin kanssa yhteisen hanketyöntekijän voimin.

## **Palvelut ja toiminnan kehittäminen**

Palvelualueen tuottamat palvelut perustuvat kaikkien asukkaiden oikeuteen kulttuuriin, moninaisuuteen, ammattitaiteen edistämiseen, osallisuuteen ja yhteistyöhön. Vaikuttavat ja

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

kustannustehokkaat palvelut vastaavat oikeassa suhteessa asukkaiden tarpeeseen ja julkisten peruspalveluiden tehtävään.

Kulttuurikasvatuspalveluissa on vuosittain yli 134 000 käyntikertaa. Palveluiden käyttö on kasvanut runsaasti vuosina 2023–2026, mikä johtuu lapsimäärän kasvusta sekä palveluiden onnistuneesta kehittämisestä. Vuonna 2023 kulttuurikasvatuspalveluiden ostoissa siirryttiin hankintamalliin, joka on vahvistanut taiteen ja kulttuurin ammattilaisten työskentelymahdollisuuksia sekä tuottanut laadukkaita palveluita espoolaisille lapsille. Työmäärän merkittävän kasvun vuoksi yhden vakituisen työntekijän tueksi on toistuvasti tarvittu määräaikaista työvoimaa. Talousarvioon esitetään uutena vakanssina suunnittelijan tehtävää. Vakinaisen vakanssin edellyttämät määrärahat voidaan osoittaa palvelualueen käyttötaloudesta.

Taiteen perusopetusta (633/1998 ja asetus 813/1998) koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan valtakunnallisesti 2026–2027, ja lakiuudistuksella on merkittävä vaikutus myös Espoossa annettavan taiteen perusopetuksen järjestämiseen, seurantaan ja rahoittamiseen. Uuden lain valmistelun myötä taiteen perusopetukseen liittyvät kunnan tehtävät ja vastuut tarkentuvat. Taiteen perusopetukseen liittyviä tehtäviä on tähän saakka hoidettu osana määräaikaista tehtävänkuvia. Uusi taiteen perusopetuslaki astuu voimaan 1.8.2027 alkaen, ja palvelualueelle esitetään perustettavaksi uusi virka 1.1.2027 alkaen vastaamaan Espoossa annettavasta taiteen perusopetuksesta. Taiteen perusopetuksesta vastaava työntekijä käyttää työssään julkista valtaa, sillä tehtävään sisältyy muun muassa taiteen perusopetukseen liittyvä avustusvalmistelu päätöksentekoa varten. Uuteen virkaan tarvittavat määrärahat voidaan osoittaa palvelualueen käyttötaloudesta.

Harrastamisen Suomen mallia toteuttava Espoon harrastuspolku on vakiinnuttanut paikkansa espoolaisella harrastuskentällä. Se tarjoaa lapselle ja nuorelle maksuttomia polkuja mieluisaan ja pysyvään harrastukseen. Toiminnalle haetaan vuosittain valtionavustusta. Harrastusryhmien ja harrastajien määrä on kasvanut joka vuosi, joten toiminnan järjestelyjen ja palvelun tulokellisuuden varmistamiseksi tarvitaan uutena vakanssina suunnittelijan toimi. Nyt toimintaa toteutetaan määräaikaisten suunnittelijoiden voimin. Vakanssin kustannuksia voidaan kattaa valtionavustuksella. Espoon tarkastuslautakunta on jo vuonna 2024 huomoinut raportissaan, että Espoon Harrastuspolun toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin ja että Harrastuspolku-hankkeen rahoituksen tulisi olla riittävä toiminnan turvaamiseksi.

Merkittävä osa ammatillisista taide- ja kulttuurilaitoksista ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksista toimii kaupungin tiloissa lautakunnan päätöksellä. Nämä tilat, kuten teattereiden käytössä olevat Revontulihalli, Juhannusmäki ja Lillklobb, tarvitsevat vuosittaista ylläpitoa sekä tekniikan ja kiinteän kaluston uudistamista. Palvelualueen investointimäärärahaa tulee uudistustarpeiden lisäksi varata äkillisiin korjaustarpeisiin, joista palvelualue on tilojen päävuokralaisena vastuussa.

Vuoden 2027 vuosiavustuspäätöksessä varaudutaan muuttamaan Espoon Kulttuuriloisto Kiinteistö Oy:ssa toimivien Museo Leikin ja Museo Kruunun tilojen järjestelyä teknisesti siten, että niihin myönnetään vuosiavustuksen yhteydessä tilankäyttöoikeus. Taloudellisesti kestävä ratkaisu on yhdenmukainen muiden vuosiavustusta saavien ammattiyhteisöjen kanssa. Tilojen vuokraajana toimii Tilakeskus-liikelaitos ja kulttuurin tulosityksikkö vuokraa tilat Tilakeskukselta.

Palvelualueen kumppaniyhteisön, Espoon sirkus- ja teatterikoulu Eskon toimintatila-asia odottaa edelleen ratkaisua. Sirkus- ja teatterikoulu Esko on ainoa Espoon taiteen perusopetuksen oppilaitos, jossa on mahdollisuus harrastaa teatteria ja sirkusta. Oppilaitos menettää pitkäjänteisen työn tulokset ilman asianmukaisia tiloja, ja lasten mahdollisuus laadukkaaseen teatteri- ja sirkustaiteen opiskeluun ei toteudu ilman tarkoitukseen sopivaa erityisvarusteltua tilaa.

| Mittarit                                                 | TA 2025          | TP 2025          | TA 2026          | Kehys<br>2027    | *TS 2028         | *TS 2029         |
|----------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Ammattilliset taide- ja kulttuuriyhteisöt                | 450,000          | 500,000          | 550,000          | 550,000          | 550,000          | 550,000          |
| Projekti- ja kehittämisavustukset                        | 140,000          | 140,000          | 160,000          | 140,000          | 140,000          | 140,000          |
| Taide- ja kulttuuriyhdistykset sekä kotiseutuyhdistykset | 200,000          | 200,000          | 200,000          | 200,000          | 200,000          | 220,000          |
| Taiteen perusopetus käynti                               | 166,000          | 166,000          | 166,000          | 150,000          | 150,000          | 150,000          |
| Espoon harrastuspolku käynti                             | 40,000           | 40,000           | 42,000           | 55,000           | 57,000           | 58,000           |
| Kulttuurihyvinvointi                                     | 6,200            | 5,200            | 6,000            | 3,700            | 3,700            | 3,700            |
| Kulttuurikasvatus                                        | 141,500          | 157,000          | 162,500          | 155,000          | 160,000          | 160,000          |
| Asiantuntijapalvelutapahtumat                            | 4,500            | 4,500            | 5,000            | 5,000            | 5,000            | 5,000            |
| Koulutilojen käyntimäärä                                 |                  | 100,000          | 150,000          | 150,000          | 175,000          | 200,000          |
| <b>Yhteensä:</b>                                         | <b>1,148,200</b> | <b>1,312,700</b> | <b>1,441,500</b> | <b>1,408,700</b> | <b>1,440,700</b> | <b>1,486,700</b> |

## Kaupunginkirjasto

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä sekä monipuolista lukutaitoa. Lisäksi kirjaston tehtävä on tukea monimuotoista yhteiskuntaa, demokratiakehitystä sekä yksilöiden ja yhteisöjen osallisuutta ja elinikäistä oppimista. Kirjastoilta odotetaan entistä parempaa asukkaiden tarpeiden tuntemusta ja kykyä tavoittaa myös ne, jotka eivät koe kirjastopalveluita omakseen.

Lukutaidot ovat avain osallisuuteen ja digitaidot tärkeä kansalaistaito. Espoon kaupunginkirjasto innostaa lukemaan, tarjoaa tukea ja ohjausta monipuoliseen lukutaitoon sekä tiloja vapaa-ajan viettoon, oppimiseen ja työskentelemiseen. Kirjastossa edistetään osallisuutta eri tavoin ja asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet palveluiden kehittämiseen ovat moninaiset. Kansallisesti yleiselle kirjastolle on määritetty myös keskeinen rooli digituen antajana.

## Tavoitteet

Helmet-kirjastojen kirjastojärjestelmä uusitaan. Kyseessä on toiminnanohjausjärjestelmä, joka koostuu kirjastojärjestelmästä sekä kymmenistä siihen liitetyistä järjestelmistä ja laitteista. Nykyinen kirjastojärjestelmä on yli 20 vuotta vanha eikä enää vastaa tietoturvan, kansallisten kehittämisvelvoitteiden eikä modernin palvelutoiminnan vaatimuksia. Uuden kirjastojärjestelmän hankinta on välttämätön edellytys Helmet-yhteistyön jatkumiselle, koska yhteinen järjestelmä mahdollistaa yhteisen asiakkuuden Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan asukkaille.

Kirjastojärjestelmän käyttöönottoprojekti alkoi kevään 2026 aikana ja jatkuu vuoteen 2027 asti. Järjestelmän toimittajaksi on kilpailutuksella valittu Systematic Oy Finland, joka on tanskalainen ohjelmistoyritys. Helmet-kirjastot ottavat ensimmäisinä Suomessa käyttöön Systematicin Cicero-kirjastojärjestelmän. Uusi kirjastojärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2027 aikana. Aikataulu tarkentuu käyttöönottoprojektin aikana. Kevään 2026 aikana projektissa on ollut määrittelyvaihe, joka on sisältänyt projektin käynnistymisen, projektisuunnitelman ja vaatimusmäärittelyt.

Uuden järjestelmän tavoitteena on, että kirjaston omatoiminen käyttö kasvaa entisestään sekä aukiolotuntien sisällä että ulkopuolella ja asiakkaat kokevat asiain verkossa sujuvaksi. Kirjastokortin itsepalvelurekisteröinti ja varma tunnistautuminen tehostavat asiakastyötä.

Kirjaston ydintehtävä on lukutaitojen monipuolinen edistäminen. Kirjasto vetää kaupunkitasoista Espoo lukee – Esbo läser -lukutaitoverkostoa, joka yhdistää kaupungin eri toimialoja ja tekee lukutaitotyötä näkyväksi. Kirjasto on vahvasti mukana Lukutaito kuntoon -kärkiohjelmassa. Ohjelma kytkeytyy Espoo-tarinaa ja sen "Espoo on lasten ja nuorten pääkaupunki" -strategiseenärkeen ollen yksi tärkeimmistä Espoo-tarinan tueksi perustetuista kärkiohjelmissä. Ohjelman tavoitteena on, että lukutaidon perusta ja monilukutaito vahvistuvat ja taitojen kehityksen eriytyminen vähenee. Lisäksi lasten ja nuorten vapaa-ajan lukemisen halutaan vahvistuvan. Perheiden kanssa tehtävään lukutaitotyöhön luodaan toimivia käytäntöjä ja rakennelmia.

Kirjasto tukee aktiivisesti kotoutumista monikielisten palveluiden kautta. Suomen kielen kielikahviloita järjestetään useissa eri kirjastoissa. Tilaisuudet ovat maksuttomia ja kaikille avoimia. Kirjastoissa kokoontuu myös muita kielitaitoa tukevia ryhmiä. Monia ryhmiä vetävät vapaaehtoiset, joita on kirjastossa noin 100.

Kirjasto- ja nuorisopalveluiden yhteistyön kehittäminen on vuoden 2027 painopisteitä. Kirjaston palveluverkkosuunnitelma päivitetään ja samalla kerätään nuorisopalveluiden saatavilla olevaa toimipistekohtaista tietoa. Kartoituksen pohjalta tehdään suunnitelma yhteistyön tiivistämisestä.

### **Palvelut ja toiminnan kehittäminen**

Pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastojen yhteisen uuden kirjastojärjestelmän käyttöönottoprojekti on alkanut ja jatkuu vuonna 2027.

Lukutaito kuntoon -kärkiohjelman tavoitteena on, että lasten ja nuorten lukutaito vahvistuu ja vapaa-ajan lukeminen sekä monilukutaito kehittyy. Työtä tehdään yhdessä perheiden ja aikuisten kanssa. Vuonna 2027 toteutetaan palveluopasteprojekti tukemaan lukutaitotyötä kirjastotiloissa ja kehitetään henkilökunnan lukutaitotyön osaamista. Tavoitteena on myös, että jokaisessa aluekirjastossa on säännöllistä lukutaitoihin ja lukemisen edistämiseen liittyvää harrastustoimintaa.

Kirjasto on saanut Lupa- ja valvontavirastolta hankeavustuksen aikuisten lukutaitotyön edistämiseksi. Hankkeen tavoitteena on kohdata, joko fyysisesti, virtuaalisesti tai viestinnän kautta, aikuiset kuntalaiset, jotka eivät ole kirjaston käyttäjiä ja tuoda kirjasto ja lukeminen osaksi heidän arkeaan. Projektissa luodaan aikuisten lukutaitopolku, joka pohjautuu Kansallisen lukutaitostrategian suuntaviivoihin.

Maahanmuuttajaperheiden palveluita kehitetään uuden kotoutumislain mukaisissa palveluissa. Tavoitteena on myös, että suuri osa kirjaston tapahtumista on joko asiakkaiden järjestämiä tai yhteistyössä-asiakkaiden kanssa tehtyjä. Kirjasto- ja kulttuuriauto Välkky liikkuu koulujen lisäksi erilaisissa tapahtumissa ja kaupungin eri yksiköt ja muut toimijat voivat tilata sitä omiin tapahtumiinsa.

Kirjaston hakeutuvaa palvelua on tehostettu uudentlaisilla palvelumalleilla. Palvelutalot ja päiväkodit voivat tilata kirjastosta teemojen mukaista aineistoa. "Lentävien laatikoiden" eli päiväkodeihin lähetettävien teemalaatikoiden lainaus vastaa jo kahden lähikirjaston lainamääriä ja mukana on 185 päiväkotia ja 252 varhaiskasvatusryhmää. Samaa toimintamallia on alettu soveltaa myös perusopetuksen puolella (lukupiirilaatikat kouluille). Tällä hetkellä lukupiirilaatikoita on 14 kpl, joita koululuokat voivat vapaasti varata. Lukuvuonna 2026–2027 tarjonta nostetaan 21 laatikkoon. Lisäksi aloitetaan pilotti 10 koulun kanssa, joille lähetetään yhteensä 30 laatikkoa (3

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

laatikkoa/koulu). Nämä laatikot ovat kouluilla koko lukuvuoden ja liikkuvat koulun sisällä luokalta toiselle (1–2-luokat, 3–4-luokat, 5–6-luokat).

Lasten ja nuorten aineistoa on oltava tarpeeksi, jotta pystytään vastaamaan lisääntyneeseen kysyntään. Lisäksi Espoo on liittynyt muiden Helmet-kaupunkien kanssa vuonna 2024 perustettavaan kuntien yhteiseen e-kirjastoon. Kirjastoaineiston yhä etenevä digitalisoituminen aiheuttaa menopaineita lainattavien e-aineistojen, erityisesti äänikirjojen ja e-lehtien hankintaan.

Kirjastojen tilamuutoksissa kuullaan aina alueen kirjaston käyttäjiä, ja esimerkiksi nuorten tapahtumat suunnitellaan aina yhdessä nuorten kanssa. Kirjastossa asiointin turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota ja resursseja ohjataan lähikirjastojen turvallisuuden parantamiseen ja vartiointiin.

Laaksoalahden kirjasto siirtyy väistötilaan vuoden 2026 syksyllä, kun nykyisen kirjastorakennuksen purkaminen alkaa. Kirjasto on väistötilassa siihen asti, kunnes uusi Jupperin koulu- ja kirjastokampus otetaan käyttöön vuoden 2029 aikana.

| Mittarit                                 | TA 2025    | TP 2025    | TA 2026    | Kehys 2027 | *TS 2028   | *TS 2029   |
|------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Lainaukset                               | 4,200,000  | 4,509,250  | 4,500,000  | 4,600,000  | 4,700,000  | 4,700,000  |
| Käynnit kirjastoissa                     | 4,300,000  | 4,138,288  | 4,300,000  | 4,400,000  | 4,500,000  | 4,600,000  |
| Verkkokäynnit (Helmet kokonaisuudessaan) | 12,000,000 | 12,000,000 | 13,000,000 | 13,000,000 | 13,000,000 | 13,000,000 |
| Aineistohankinnat kpl                    | 72,500     | 92,205     | 72,500     | 75,000     | 76,000     | 76,000     |

## Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen toiminnan perustana on nuorten osallisuus, kiva tekeminen yhdessä kavereiden kanssa, aikuisten aika arjessa sekä tuki nuorille pulmatilanteissa. Nuorisopalvelujen toiminnan pääasiallisena kohderyhmänä ovat 10–17-vuotiaat nuoret. Ohjaamotalon palvelut kohdentuvat 16–28-vuotiaisiin nuoriin. Nuorisotyön tehtävänä on nuorten kohtaaminen heidän vapaa-ajallaan.

Espoossa on 19 nuorisotilaa, joiden lisäksi nuorisopalveluilla on kaksi leirikeskusta, Ohjaamotalon toimipisteet sekä Gräsan Taitojen Talo, missä toimii myös nuorten mopopaja. Nuorisopalvelut toteuttaa toimintaa myös jalkautumalla nuorten pariin kouluissa sekä julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa. Liikkuva nuorisotyö täydentää nuorisotilatoimintaa ja Gräsan mopotoiminta osallistuu myös nuorten Mopomiitteihin.

Ohjaamotalo on nuorten monialainen palvelukokonaisuus, joka on tarkoitettu alle 30-vuotiaille espoolaisille ja kauniaislaisille nuorille aikuisille. Ohjaamotaloon on helppo tulla, eikä mikään nuoren asia ole liian pieni tai suuri. Ohjaamotalon visiossa nuori on keskiössä: ”Hyvinvoiva nuori, joka voi vaikuttaa omaan elämäänsä ja elinympäristöönsä sekä tuntee kuuluvansa yhteiskuntaan.”

Espoon kärkiohjelmana oleva lukutaidon vahvistaminen näkyy nuorisopalveluissa siten, että lukutaito ja monilukutaito on mukana kaikkien nuorisotilojen toimintasuunnitelmissa. Nuorisotiloilla toteutetaan toimintaa, jossa nuoret voivat harjoitella lukutaitoa ja monilukutaitoa.

Nuorten työllisyyden edistämisen ohjelman nuorisopalvelujen tavoitteena on nuorten kesätyöllisyyden tukeminen. Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan kesä- ja yrityssetelein sekä järjestämällä kesätyönhakupajoja.

## **Tavoitteet**

Nuorisovaltuuston toimintaa tuetaan osoittamalla tehtävään kahden työntekijän työpanos. Nuorisovaltuustoa tuetaan myös yhdeksännen luokan oppilaille kohdennettavan Vaikuttamo – Pärkerstad -tapahtuman järjestämisessä. Nuorisopalvelut vastaa nuorisovaltuustovaalien järjestämisestä ja tukee Nuorisovaltuustoa 30-vuotisjuhlavuoden valmisteluissa.

Ohjaamotalon toimijoiden yhteisenä tavoitteena on edistää nuorten siirtymiä koulutukseen ja työelämään tai muuhun tavoitteelliseen toimintaan sekä vahvistaa nuorten osallisuutta ja toimintakykyä. Tavoitteena on lisäksi kehittää ja vahvistaa monialaista yhteistyötä.

Ohjaamotalossa etsivä nuorisotyö on yksi keskeisistä toimijoista. Sen tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Ostopalveluina toteutetaan nuorisolain mukainen nuorten työpajatoiminta sekä Vamos-nuortenpalvelu. Yläkouluilla jatketaan toimintaa vakavien ja pitkittyneiden kiusaamis- ja väkivaltatilanteiden ratkaisemiseksi.

Nuorisovastuksia myönnetään Kulttuuri- ja nuorisolautakunnan avustusperiaatteiden mukaisesti.

Nuorisopalvelut on toteuttamassa Assembly Gaming Day -tapahtumaa.

Nuorisopalvelut on saanut Erasmus+-akkreditoinnin vuonna 2023, mikä edesauttaa nuorten ja nuorisotyöntekijöiden kansainvälistä liikkuvuutta Erasmus+-ohjelman tukemana. Uutta akkreditointikautta haetaan vuonna 2027. Vuonna 2027 Nuorisopalvelut toteuttaa yhden kaksiosaisen nuorisovaihdon ja yhden nuorisotyöntekijöiden liikkuvuustoiminnon. Erasmus+-toiminnan ohella Nuorisopalvelut toimii isäntäorganisaationa neljälle Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoiselle nuorelle.

Nuorten osallistuvan budjetoinnin Manimiitti-toiminnan kautta nuoret pääsevät vaikuttamaan omaan asuinalueeseensa ja vapaa-ajan viettoon sekä nuorisopalvelujen toimintaan. Tavoitteena on, että nuorten tekemien ideoiden määrä kasvaa.

## **Palvelut ja toiminnan kehittäminen**

Pääkaupunkiseudun kuntien ja mopoilevien nuorten yhdistyksen kanssa nuorisopalvelut on kehittämässä ja edistämässä laillista ja turvallista mopomiittitoimintaa.

Kesäsetelien osalta tutkitaan mahdollisuutta siirtyä nuorilähtöisempään malliin, minkä mukaan nuoren tulisi saada kesäseteli haltuunsa ennen työpaikan hakemista, jolloin seteli toimisi konkreettisena apuvälineenä työhaussa. Vuonna 2026 kesäseteli on myönnetty kaikille 14–18-vuotiaille nuorille, joilla on ollut tiedossa kesätyöpaikka. Kesäsetelien ikäryhmien pysyessä samoina potentiaalisia kesäsetelien saajia on 20 000 lunastusprosentin ollessa 30 (perustuu Helsingin tietoihin).

Loma-ajan toiminnassa kehitetään Espoon eri alueilla tapahtuvaa maksutonta toimintaa. Tämä muutos vähentää nuorisopalvelujen omana tuotantona järjestettyä leiritoimintaa.

Koulunuorisotyön hanketta toteutetaan yhteistyössä Espoon nuorisopalveluiden ja ruotsinkielisen sivistyspalveluiden kesken vuosina 2026–2028. Nuorisopalvelut on hakenut yhdessä konsortion kanssa ESR+-rahoitusta yhteisölähtöisen ja monitoimijaisen toimintamallin kehittämiseksi. Haun erityisenä aiheena on segregaaation ehkäisy ja nuorten arjen toimintakyvyn, työllistymisen ja aktiivisen osallistumisen vahvistaminen. Hankkeessa toteutetaan kaksi alueellista pilottia, joissa kehitetään yhteisöinterventioita työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten aikuisten osallisuuden ja arjen toimintakyvyn vahvistamiseksi sekä pilotoidaan ja sovelletaan monialaista yhteisö- ja palvelumallia, jonka kohderyhmänä ovat alle 18-vuotiaat, häiriökäytöksellä oireilevat nuoret ja heidän perheensä. Alueellisten pilottien perusteella kehitetään malli, jolla tunnistetaan haavoittuvassa asemassa olevat nuoret ajoissa ja kohdennetaan tuki alueellisesti ja yksilöllisesti.

Ohjaamotalon monialaista palvelua kehitetään yhteistyössä Työllisyyspalvelujen kanssa. Ohjaamotaloa kehitetään nuorten aikuisten palveluiden lisäksi myös yhteisötoiminnan paikaksi, Nuorten Taloksi, jonka sisällä toimii myös nuorten monialainen yhteispalvelu.

Nuoriso- ja Kirjastopalveluiden yhteistyön kehittäminen on vuoden 2027 painopisteitä. Nuorisopalvelujen palveluverkkosuunnitelma päivitetään ja samalla kerätään myös Kirjastopalvelujen saatavilla olevaa toimipistekohtaista tietoa. Kartoituksen pohjalta tehdään suunnitelma yhteistyön tiivistämisestä.

| Mittarit                                           | TA 2025 | TP 2025 | TA 2026 | Kehys 2027 | *TS 2028 | *TS 2029 |
|----------------------------------------------------|---------|---------|---------|------------|----------|----------|
| Kohtaamiskerrat toiminnoissa                       | 164,400 | 184,773 | 190,000 | 190,000    | 190,000  | 190,000  |
| Jalkautuvan etsivän nuorisotyön kohtaamiskerrat    | 20,000  | 20,500  | 21,000  | 22,000     | 22,000   | 22,000   |
| Haettujen kesäsetelien määrä                       | 1,200   | 1,239   | 1,200   | 6,000      | 6,000    | 6,000    |
| Kohdennetun nuorisotyön piirissä olevat nuoret lkm |         |         |         | 1,000      | 1,000    | 1,000    |
| Myönnettyt avustukset yhdistyksille €              | 662,000 | 742,515 | 712,000 | 712,000    | 712,000  | 712,000  |
| Manimiitti nuorten ideoiden määrä                  |         | 595     | 415     | 600        | 600      | 600      |

## Kulttuuritalot ja -palvelut

Kulttuuritalot ja -palvelut vastaa kulttuuritalojen ja -tilojen toiminnasta, varustelusta ja tekniikasta. Lisäksi se vastaa alueellisesta kulttuurityöstä ja edistää ja koordinoi alueellisia tapahtumia yhteistyössä toimijoiden ja kumppaneiden kanssa. Toimipisteitä ovat Lasten kulttuurikeskus Aurora Järvenperässä, Kannusali Espoon keskuksessa, Espoon kulttuurikeskus ja Näyttelykeskus WeeGee Tapiolassa sekä Sellosali Leppävaarassa.

Palvelualueen päätehtävä on tarjota vetovoimaisia sisältöjä kuntalaisille ja vahvistaa mielikuvaa Espoosta mielenkiintoisena kulttuurikaupunkina. Luomme veto- ja pitovoimaa, tarjoamme oivalluksia, merkityksiä, ammatillisia ja taloudellisia mahdollisuuksia ja vastaamme ajan ilmiöihin.

## Tavoitteet

Espoon kulttuuritalot ja -palvelut tunnetaan rohkeista, yllättävistä ja ajankohtaisista sisällöistä. Tämä todennetaan asukas- ja asiakaskyselyillä. Palveluiden tunnettuus on edellytys, jotta niiden äärelle löydetään. Se edellyttää suunnitelmallista viestintää ja markkinointia sekä sellaista sisältösuunnittelua, joka vastaa kehittyvän kaupungin tarpeisiin. Tavoitteena on kasvattaa markkinoinnin ja viestinnän vaikuttavuutta 5 % 2026–2027.

Sisältösuunnittelulla vahvistetaan lasten ja nuorten toimijuutta. Osallistamisen kautta saadaan sisältöjen pariin lisää nuoria kävijöitä, joita ei vielä tavoiteta. Palvelualueella toteutettujen lapsille ja nuorille suunnattujen tapahtumien ja toimenpiteiden kävijämäärä kasvaa 5 %. Järjestöjen ja yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan. Yhdessä paikallisten tapatumajärjestäjien, yhdistysten, yhteisöjen ja yritysten kanssa toteutetaan vähintään viisi hanketta vuodessa.

Moninaisilla sisällöillä avaamme näkymiä espoolaiseen laajaan kulttuuriperintöön, vahvistamme siten osallisuutta ja parannamme yhteiskunnan monilukutaitoa. Tähän tähtääviä toimenpiteitä, tapahtumia ja projekteja toteutetaan palvelualueella vähintään kymmenen kappaletta vuodessa.

Hyvinvoiva henkilöstö on erinomaisen asiakaskokemuksen kivijalka. Henkilöstöä kouluttamalla, kuuntelemalla, motivoimalla ja talojen välistä yhteistyötä lisäämällä kasvatetaan hyvinvointia. Tätä mitataan sopivalla työkalulla, esim. Pulssi-kyselyllä.

## Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Vetovoimaisen kulttuuritarjonnan tulee olla monipuolista ja saavutettavaa eri ikäisille ja eri taustoista tuleville espoolaisille. Palveluita kehitetään kuntalaiskyselyiden, asiakaspalautteen ja muun käyttäjätiedon pohjalta, jotta palvelutarpeiden muutokset voidaan tunnistaa ja huomioida toiminnan suunnittelussa. Erityistä huomiota kiinnitetään uusien espoolaisten tavoittamiseen sekä siihen, että kulttuuripalvelut vahvistavat osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kaupunkiin kiinnittymistä.

Sisältöjä tuotetaan myös kulttuuritalojen ulkopuolella eri puolilla Espoota, erityisesti Espoonlahdessa. Ulkotiloissa toteutettava paikallinen toiminta täydentää tarjontaa kesäaikana ja esityskausien ulkopuolella, jotta kulttuuripalvelut ovat läsnä espoolaisten arjessa ympäri vuoden ja tavoittavat asukkaita laajasti. Toiminnan tavoitteet ovat sovitettu Espoo-tarinan ja tulosityksikön tavoitteiden mukaisiksi.

Moninaisuutta ja saavutettavuutta edistetään kohdennetuilla kokeiluilla, osallistavilla toimintatavoilla ja kumppanuuksilla, joiden avulla tavoitetaan uusia yleisöjä. Yhteistyötä tehdään ja kehitetään toimijoiden kanssa, jotka tuntevat omat kohderyhmänsä ja madaltavat osallistumisen kynnyksiä. Lisäksi asiantuntijapalveluilla vahvistetaan osaamista yhdenvertaisuudessa, saavutettavuudessa, osallisuudessa ja yleisötyössä.

Toiminnan tehokkuutta vahvistetaan tarkentamalla henkilöstön tehtäväkuvia ja panostamalla osaamisen kehittämiseen. Hallinnon ja kehittämisen budjetista tuetaan koulutusta, jotta henkilöstö on ajan tasalla asiakaspalvelun, yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden, turvallisuuden ja moninaisen yleisötyön käytännöistä. Osaava henkilöstö on laadukkaan, yhdenvertaisen ja vaikuttavan palvelun perusta.

Tiedolla johtamista kehitetään palveluiden vaikuttavuuden arvioimiseksi ja toiminnan suuntaamiseksi tavoitteiden mukaisiksi. Tavoitteena on hyödyntää seurannassa kävijä- ja osallistujamäärien lisäksi tietoa moninaisten ryhmien tavoittamisesta, alueellisesta kattavuudesta, asiakaskokemuksesta, koetusta saavutettavuudesta, uusien yleisöjen saavuttamisesta sekä

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

kumppanuuksien toimivuudesta. Vaikuttavuutta tarkastellaan myös sen kautta, miten kulttuuripalvelut vahvistavat hyvinvointia, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kokemusta siitä, että kulttuuri kuuluu espoolaisten arkeen. Määrällisten tunnuslukujen rinnalla hyödynnetään laadullista tietoa, kuten palautetta ja kokemuksia palveluiden merkityksellisyydestä.

Haluamme, että kulttuuri on osa asukkaiden arkea, espoolaista identiteettiä ja kaupungin elinvoimaa. Siksi kulttuuripalveluita arvioidaan paitsi tapahtumien ja taloudellisten tunnuslukujen, myös sen perusteella, kuinka merkitykselliseksi espoolaiset ne kokevat omassa elämässään ja lähiympäristössään.

Palvelualueen budjetti kohdentuu pääasiassa sisäisiin tilavuokriin, henkilöstöön, ulkoisiin palveluostoihin sekä tekniikkaan. Kulttuuritalojen tilojen ja teknisten valmiuksien ylläpitäminen edellyttää vuosittain merkittäviä investointeja. Toiminnasta saatavien tuottojen kasvattaminen ei ole palvelualueen ensisijainen päämäärä, mutta taloudellisesti kestävä toiminnan ja sisältöjen laadun varmistamiseksi huolehditaan siitä, että maksutuottoja kertyy riittävästi. Suunnittelussa painottuu tasapaino: resurssit kohdennetaan niin, että ne tukevat sekä toiminnan laatua että kulttuuripalveluiden vaikuttavuutta.

Vuoden 2027 aikana vahvistetaan WeeGeen ja muiden Tapiolan museoiden yhteistyötä sekä näyttelykeskuksen tapahtumallisuutta.

Espoon kulttuurikeskuksen laajennustyö alkaa vuonna 2027. Tämä aiheuttaa muutoksia sekä toimintaan että henkilöstöön. Kulttuurikeskuksen Tapiolasalissa toteutetaan akustiikkaa ja toiminnallisuutta parantavia korjaus- ja muutostöitä näyttämöllä ja katsomossa ennen myöhemmin toteutettavaa, toiminnallisuuden kannalta välttämätöntä kulttuurikeskuksen laajempaa peruskorjausta. Kulttuurikeskuksen uuden hallinnollisen mallin valmistelua ja suunnittelua jatketaan yhteistyössä arkkitehtien, talotoimijoiden (Espoon teatteri & Sinfonietta sekä kirjasto) ja Tilapalveluiden kanssa. Yhteispalveluiden, asiakaspolkujen ja toimintakonseptin kehitystyötä suunnitellaan käyttäjien kanssa työpajoissa palvelumuotoilua hyödyntäen. Kulttuuriaukio saadaan tapahtumakäyttöön ennen urakan alkua, sen jälkeen se on urakan käytössä sen valmistumiseen saakka 2030.

| Mittarit                      | TA 2025        | TP 2025        | TA 2026        | Kehys 2027     | *TS 2028       | *TS 2029       |
|-------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Käynnit</b>                |                |                |                |                |                |                |
| Näyttelykeskus WeeGee         | 270,000        | 283,023        | 270,000        | 245,000        | 260,000        | 270,000        |
| Espoon Kulttuurikeskus        | 150,000        | 166,385        | 150,000        | 130,000        | 120,000        | 120,000        |
| Sellosali                     | 56,000         | 44,027         | 56,000         | 53,000         | 54,000         | 55,000         |
| Lasten kulttuurikeskus Aurora | 22,000         | 23,506         | 22,000         | 23,000         | 23,500         | 24,000         |
| Kannusali                     | 17,000         | 25,133         | 22,000         | 24,000         | 25,000         | 26,000         |
| Espoonlahden kulttuurityö     | 16,000         | 10,157         | 6,000          | 4,000          | 4,000          | 4,000          |
| <b>Yhteensä:</b>              | <b>531,000</b> | <b>552,231</b> | <b>526,000</b> | <b>479,000</b> | <b>486,500</b> | <b>499,000</b> |

## Kaupunginmuseo

KAMU Espoon kaupunginmuseo tutkii, säilyttää ja esittelee Espoon historiaa ja lähiympäristöä yhdessä kaupungin asukkaiden kanssa. KAMU vastaa viiden museon toiminnasta ja kahdesta erillisestä kokoelmatilasta. Museo tuottaa lisäksi suuren määrän yleisö- ja asiantuntijapalveluita vuosittain. Lakisääteiset alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristön viranomaistehtävät palvelevat mm. kaupunkiympäristön toimialaa. KAMUn kokoelmatyö on lakisääteinen. Kansainväliset sopimukset ja ohjeet määrittävät perustan museotoiminnalle (Museolaki, ICOM Museum Definition, ICOM Code of Ethics).

### Tavoitteet

KAMU lisää kaupunkilaisten hyvinvointia ja vahvistaa identiteettiä tuottamalla yhdessä asukkaiden kanssa tietoa, kokemuksia ja toimijuutta espoolaisesta kulttuuriperinnöstä. KAMUn tavoitteena on avata vuonna 2027 näyttelykeskus WeeGeen toimipiste tiloiltaan ja toiminnaltaan uudistuneena. Museo haluaa tarjota kaupunkilaisille uusia näkökulmia espoolaisuuteen sekä yhteisöön kuulumisen tunnetta. Myös talomuseo Glimsin konseptia päivitetään. Projektin tavoitteena on talomuseon identiteetin vahvistaminen ja uudenlaisten toimintojen kehittäminen.

KAMU on etujoukoissa suomalaisessa modernin rakennuserinnön tutkimuksessa. Koko kaupungin alueen käsittävä 1980-90-lukujen rakennuskannan inventointi jatkuu vuonna 2027. Uuden tiedon ohella tarjoamme espoolaisille mahdollisuuksia keskustella lähiympäristöstään ja sen muutoksesta.

### Palvelut ja toiminnan kehittäminen

KAMU Espoon kaupunginmuseo toteuttaa tehtävänsä espoolaisten museona tuottamalla vetovoimaisia ja saavutettavia palveluita yhdessä espoolaisten kanssa. KAMU WeeGeen näyttelyiden kehittäminen on kaupunginmuseon keskeisin projekti 2023–2027. Projektin tavoitteena on uudenlainen yhteisöllinen museotila ja näyttelykokonaisuus, jossa yhdistyvät erilaiset näkemykset ja kokemukset Espoosta. Hanketta tehdään monipuolisesti yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

Vuonna 2027 KAMU Weegeen konsepti- ja tilauudistus valmistuu, kun uudet pysyvät näyttelyt avautuvat maaliskuussa. Kokonaisuuden täydentää loppukeväällä avattava vaihtuva näyttely, joka esittelee espoolaista rap-musiikkia.

KAMU juhlii 70-vuotissynttäreitä yhdessä kaupunkilaisten kanssa vuonna 2028. Juhlavuodeksi museo kutsuu espoolaisia yhteisöjä suunnittelemaan ja toteuttamaan Juhlat-näyttelyn sekä -tapahtumia. Hanke vahvistaa kaupunkilaisten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kulttuuriperinnön saavutettavuutta.

Talomuseo Glimsin palveluiden ja toiminnan konseptia tarkastellaan ja kirkastetaan vuoden 2027 aikana juhluvuohta varten.

KAMUssa on käynnissä postmodernin rakennuserinnön inventointi, jossa muodostetaan kokonaiskuvaa Espoon 1980–90-lukujen rakennetusta ympäristöstä. Projektin lopputulos auttaa vaalimaan rakennettua ympäristöä viranomaistyössä ja espoolaisten asukkaiden keskuudessa. Inventointi palvelee museon asiantuntijatyön lisäksi Espoon kaupunkisuunnittelua, rakennusvalvontaa ja tilapalveluja. Se tukee myös Espoon kestävän kehityksen ja hiilineutraaliuden tavoitteita.

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

Opetushallitus on hyväksynyt kaupunginmuseon aikuiskoulutuksen Erasmus+ akkreditoinnin piiriin 2023–2027. KAMU hakee vuosittain avustusta keskimäärin kuuden henkilön matkakustannuksiin oppimaan tai verkostoitumaan kursseille sekä tutustumaan muihin eurooppalaisiin aikuiskoulutusorganisaatioihin. Saatujen oppien avulla kehitetään museopalveluita kärkeä saavutettavuus, moninaisuus ja kestävyys.

| Mittarit                                                   | TA 2025 | TP 2025 | TA 2026 | Kehys 2027 | *TS 2028 | *TS 2029 |
|------------------------------------------------------------|---------|---------|---------|------------|----------|----------|
| Museo- ja näyttelykäynnit                                  | 150,000 | 165,787 | 150,000 | 170,000    | 170,000  | 170,000  |
| Asiantuntijapalvelutapahtumat (arkisto, neuvonta ym.)      | 3,500   | 4,601   | 3,500   | 3,500      | 3,500    | 3,500    |
| Kulttuuriperinnön tietojärjestelmään päivitettyt aineistot | 42,000  | 110,929 | 42,000  | 42,000     | 42,000   | 42,000   |
| Viranomaislausunnot ja kannanotot                          | 400     | 262     | 400     | 300        | 300      | 300      |

## Kaupunginorkesteri

Tapiola Sinfonietta on Suomen johtava kamariorkesteri, jonka tyylitietoiset orkesterikonsertit, monitaiteiset produktiot ja palkitut levytykset ovat kansainvälisesti tunnustettuja ja laajasti saavutettavissa verkkosisältöjen välityksellä. Monipuolinen yleisötyö tavoittaa espoolaisia ympäri kaupunkia. Yleisötyöllä edistetään alueellista, fyysistä ja kulttuurista saavutettavuutta sekä moninaisuutta.

Tuottamalla korkeatasoisia konsertteja ja taide-elämyksiä elävässä vuorovaikutuksessa orkesterin toiminta tukee kaikenikäisten espoolaisten hyvinvointia ja erityisesti lasten ja nuorten osallisuutta. Innovatiiviset sisällöt sekä ennakkoluuloton toimintakulttuuri uudistavat orkesterikenttää ja toimivat kaupungin kulttuurisina vetovoimatekijöinä. Toimintaa kehitetään pitkällä tähtäimellä kestävä kehityksen, taloudellisen tasapainon sekä edelläkävijyyden periaatteiden mukaisesti.

### Tavoitteet

Orkesterin päätavoitteet vuodelle 2027 liittyvät Tapiola Sinfoniettan aseman vahvistamiseen korkeatasoisena, uudistuvana ja saavutettavana kaupunginorkesterina. Toimintaa ohjaavat kulttuurin tulosityksikön valtuustokauden tavoitteet sekä orkesterin tulevaisuustyössä tunnistetut kehittämissuunnat. Vuoden painopisteitä ovat asiakassuhteen ja asiakaskokemuksen vahvistaminen, orkesterin 40-vuotisjuhlakauden suunnittelu ja toteutus sekä taiteellisen toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen. Tavoitteena on vahvistaa Tapiola Sinfoniettan asemaa yhtenä Espoon keskeisistä kulttuurisista vetovoimatekijöistä sekä lisätä kaupungin näkyvyyttä korkeatasoisen taide- ja kulttuuritoiminnan kautta.

### Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Pitkäaikaisen taiteellisen partnerin kauden päättymisen myötä orkesterissa arvioidaan taiteellisen johtamisen mallia kokonaisuutena. Sitä tarkastellaan taiteellisen kehittymisen, toiminnan vaikuttavuuden ja tulevien kehittämistarpeiden näkökulmasta. Kauden 2027-28 aikana orkesterin residenssitaiteilijaksi on kutsuttu kansainvälisesti arvostettu huippumuusikko, jonka työ tukee sekä taiteellista laatua että orkesterin tunnettuutta.

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

Orkesteri kehittää kausikonserttikonseptejaan asiakastutkimuksen, yleisöpalautteen ja asiakasdatan perusteella. Tavoitteena on kohdata uusia yleisöjä, vahvistaa nykyisten asiakkaiden sitoutumista sekä huomioida entistä paremmin erilaiset yleisösegmentit. Asiakaskokemusta kehitetään järjestelmällisesti kaikissa asiakaspolun vaiheissa, ja toimintaa arvioidaan asiakasdatan, palautteiden ja muiden tunnuslukujen avulla osana tiedolla johtamisen kehittämistä. Samalla valmistaudutaan Kulttuurikeskuksen laajennushankkeen vaikutuksiin tiivistämällä yhteistyötä Kulttuurikeskuksen ja sen toimijoiden kanssa erityisesti asiakasviestinnässä ja palvelukokemuksen kehittämisessä.

Orkesterin digitaalinen saavutettavuus säilytetään osana toimintaa, vaikka striimien ja tallenteiden määrää joudutaan resurssisyydestä vähentämään. Valikoidut sisällöt toteutetaan korkeatasoisesti ja niiden avulla tavoitetaan yleisöjä myös konserttisalien ulkopuolella. Digitaalisia palveluja, kuten sähköisiä kausi- ja käsiohjelmia, kehitetään asiakaslähtöisesti palveluiden saavutettavuuden ja yhdenvertaisen käytettävyyden parantamiseksi.

Lasten ja nuorten kulttuurista toimijuutta vahvistetaan yleisötyön ja konserttitoiminnan keinoin. Orkesteri toteuttaa kummilapsitoiminnassaan vauva- ja taaperokonsertteja sekä jatkaa yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulujen ja perheiden kanssa. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja suhdetta taiteeseen sekä tarjota korkeatasoisia kulttuurikokemuksia mahdollisimman varhaisesta iästä lähtien. Merkittävin uusi yhteistyö on artisti Hassan Maikalin yleisötyöresidenssi, jossa muusikot ja nuoret kohtaavat yhdessä musiikin äärellä. Toimintaa toteutetaan yhdessä nuorisopalveluiden kanssa pääosin Espoon nuorisotaloissa ja myöhemmin kulttuuritaloissa.

KULPS-toiminnassa hyödynnetään jatkossa myös aiempien vuosien onnistuneita ohjelmakokonaisuuksia, mikä mahdollistaa laadukkaan toiminnan kustannustehokkaasti. Nuorten konserttiopastoiminnan pilotin tulokset arvioidaan sekä nuorten että asiakkaiden palautteen perusteella, ja toiminnan mahdollisesta jatkosta päätetään arvioinnin pohjalta.

Toiminnallisesti orkesterin tavoitteena on tuottaa 52 varsinaista konserttia ja yli 160 yleisöyötapahotumaa. Toiminnalla tavoitetaan laaja joukko espoolaisia eri ikä- ja kohderyhmiä, vahvistetaan kaupungin kulttuurista elinvoimaa sekä edistetään hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Konserttitoiminnan lisäksi orkesteri toteuttaa festivaalikonkonoisuuksia, vierailuja ja yhteistuotantoja, jotka lisäävät toiminnan näkyvyyttä sekä Espoossa että valtakunnallisesti.

Vuonna 2027 keskeisiä kehityskohteita ovat orkesterin näkyvyyden vahvistaminen, toiminnan vaikuttavuuden kehittäminen sekä asiakasymmärryksen hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa. Erityistä huomiota kiinnitetään Indie-sarjan tunnettuuden ja myynnin kasvattamiseen.

Orkesterin roolia osana kaupungin toimintaa halutaan vahvistaa tarjoamalla laadukkaita taidesisältöjä ja olemalla aktiivisesti mukana kaupungin tapahtumissa. Advisory boardin käynnistäminen tukee orkesterin strategista kehittämistä, sekä vahvistaa verkostoja, kumppanuuksia ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Sidosryhmäyhteistyötä kehitetään edelleen, ja tavoitteena on löytää uusia avauksia yritys- ja järjestöyhteistyöhön. Sisäisten toimintatapojen ja prosessien kirjaamista sekä päivittämistä jatketaan toiminnan jatkuvuuden, tehokkuuden ja tiedonhallinnan vahvistamiseksi.

Orkesteri osallistuu kulttuurin tulosityksikön kestäväen kehityksen tavoitteiden toteuttamiseen ja käynnistää resurssien mahdollistaessa toimintansa ympäristövaikutusten arvioinnin. Tavoitteena on tunnistaa toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset sekä löytää keinoja niiden vähentämiseen osana kaupungin kestäväen kehityksen tavoitteita.

## Kulttuurin tulosityksikön toimintasuunnitelma 2027

| Mittarit                    | TA 2025 | TP 2025 | TA 2026 | Kehys 2027 | *TS 2028 | *TS 2029 |
|-----------------------------|---------|---------|---------|------------|----------|----------|
| Konsertteja                 | 52      | 52      | 52      | 52         | 52       | 52       |
| - Espoossa                  | 48      | 46      | 48      | 48         | 48       | 46       |
| - muualla Suomessa          | 4       | 6       | 4       | 4          | 4        | 4        |
| - ulkomailla                | 0       | 0       | 0       | 0          | 0        | 2        |
| Kaikki tilaisuuden yhteensä | 110     | 120     | 160     | 160        | 160      | 160      |
| Käyntejä yhteensä           | 32,000  | 32,000  | 32,000  | 32,500     | 33,000   | 33,500   |
| Levytyksiä                  | 2       | 2       | 2       | 2          | 2        | 2        |
| Kantaesitysten määrä        | 3       | 3       | 3       | 3          | 3        | 3        |